

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ח עמוד ב

רבי שמעון בן יוחי אומר: פעמים שאדם קורא קריאת שמע שתי פעמים בלילה, אחת קודם שיעלה עמוד השחר, ואחת לאחר שיעלה עמוד השחר, ויוצא בהן ידי חובתו, אחת של יום ואחת של לילה. הא גופא קשיא! אמרת פעמים שאדם קורא קריאת שמע שתי פעמים בלילה, אלמא - לאחר שיעלה עמוד השחר ליליא הוא, והדר תני: יוצא בהן ידי חובתו אחת של יום ואחת של לילה, אלמא - יממא הוא!
לא, לעולם ליליא הוא, והא דקרי ליה יום - דאיכא אינשי דקיימי בההיא שעתא. אמר רב אחא בר חנינא אמר רבי יהושע בן לוי: הלכה כרבי שמעון בן יוחי.

▪ רש"י מסכת ברכות דף ח עמוד ב

ליליא הוא - עד הנץ החמה.

דקיימי בההיא שעתא - הלכך זמן קריאת שמע דיום הוא, דגבי קריאת שמע ובקומך כתיב, והא קיימי.

Talmud Bavli, traité Berakhot, page 8b

Rabbi Shimon fils de Yoh'ai enseigne : il arrive qu'un homme lise le shéma deux fois dans la nuit, l'un avant le lever de l'aube et l'autre après, et qu'il soit acquitté de la lecture du jour et de celle de la nuit. En soit c'est une contradiction ! Tu as dit « il arrive qu'un homme lise le shéma deux fois dans la nuit, l'un avant le lever de l'aube et l'autre après » donc le lever de l'aube est considéré **comme nuit**. Puis tu enseignes « et qu'il soit acquitté de la lecture du jour et de celle de la nuit », donc le lever du jour est considéré comme jour !

Il n'y pas en fait de contradiction : le lever du jour est considéré comme nuit ; cependant puisque certaines personnes **se lèvent à ce moment là**, il est également appelé jour. Rav Ah'a fils de H'anina, au nom de Rabbi Yéhochoua fils de Lévi, dit : la loi est tranchée comme Rabbi Shimon fils de Yoh'ai.

▪ Commentaire de Rachi

Comme nuit : jusqu'au lever du soleil.

Se lèvent à ce moment là : donc c'est bien le temps de la lecture du shéma du jour, car à son propos il est dit « à ton lever », et il est bel et bien debout.